

Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, m.v

Del V. Tariffer

Paul Martin Gystad (red.)

20
2005

D
O
K
U
M
E
N
T

**Endringer i forskrift 11. mars 1999
nr. 302 om økonomisk og teknisk
rapportering, m.v.
Del V. Tariffer**

Oppsummering av høringsuttalelser og
forskriftstekst

Dokument nr 20-2005

Endringer i del V Tariffer i forskrift nr 302

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Paul Martin Gystad
Paul Martin Gystad, Torfinn Jonassen, Christina Sepúlveda,
Forfatter: Arne Venjum

Trykk: NVEs hustrykkeri
Opplag:
Forsidefoto:
ISSN 1501-2840

Emneord:

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

Desember 2005

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1 Innledning	6
1.1 Om høringsprosessen	6
1.2 Oppbygging av dokumentet	6
2 Høringsuttalelser og NVEs vurdering	7
2.1 Informasjonsplikt, § 13-5	7
2.2 Utkoblbart forbruk, kapittel 15	9
2.3 Innmatingstariff, § 16-3	14
2.4 Produksjonsrelaterte nettanlegg, § 17-1	16
2.5 Ordinære uttak direkte fra kraftverk, § 17-2	18
2.6 Tilknytningsgebyr, § 17-4	19
2.7 Tariffering av særskilte tjenester, ny § 17-4	19
2.8 Anleggsbidrag, § 17-5	20
3 Ny forskriftstekst	24
3.1 Endring i forskriftens kapittel 13	24
3.2 Endring i forskriftens kapittel 15	24
3.3 Endring i forskriftens kapittel 16	26
3.4 Endring i forskriftens kapittel 17	26
4 Høringsinstanser med uttalelser	27

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har 5. desember 2005 vedtatt forskrift om endring av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsrammer for nettvirksomheten og tariffier.

Det henvises til NVE dokument nr 11-2005 vedrørende bakgrunn for de vedtatte endringene forskriftens del V. Det henvises også til NVE dokument nr 9-2005 som omhandler endringer i forskriftens del I - IV og til oppsummeringen i NVE dokument 19-2005.

Endringene har vært på offentlig høring i perioden fra 1. juli til 3. oktober då. Underveis har det vært en åpen dialog med aktuelle aktører tilknyttet elektrisitetsforsyningen. NVE ønsker å rette en stor takk til alle som har bidratt med innspill og kommentarer til forskriftsarbeidet.

Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, m.v. vil også utvikles videre i fremtiden, da enkelte av forslagene er trukket og det vil bli en ny høring på enkeltbestemmelser i 2006. Videre vil vedtak om endring av forskrift som gjelder den økonomiske reguleringen bli fattet høsten 2006.

Det understrekes at god kjennskap til forarbeidene er viktig for å forstå intensjonen med de ulike bestemmelser.

Oslo, desember 2005

Agnar Aas
vassdrags- og
energidirektør

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Sammendrag

NVE gått igjennom og vurdert høringsinstansenes uttalelser til forslaget til endringer i del V Tariffer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer som ble sendt på høring 1. juli 2005.

Med bakgrunn i høringsinstansenes uttalelser ser NVE at forslaget til endringer i § 17-5 om anleggsbidrag vil kunne ha noen utilsiktede virkninger. NVE finner det derfor nødvendig å gjøre noen justeringer i forhold til det utsendte forslaget, og har derfor besluttet å trekke det opprinnelige forslaget. NVE vil sende ut et nytt forslag til endringer i § 17-5 på høring, og det tas sikte på at dette kan tre i kraft 1.1.2007. Som følge av at forslaget til nytt anleggsbidragsregelverk trekkes, trekker også NVE forslaget om å fjerne muligheten til å ta tilknytningsgebyr.

De øvrige forlagene til endringer vedtas, enkelte av dem med mindre justeringer for å gjøre forskriftsteksten mer presis:

- Skjerping av informasjonsplikten, endring i § 13-5 fjerde ledd, vedtas som foreslått i høringsdokumentet. Ikrafttredelsestidspunkt forskyves imidlertid til praktiske hensyn til 1. mars 2006.
- Nye bestemmelser vedrørende utkoblbart forbruk vedtas i tråd med forslaget, men med noen justeringer i forskriftsteksten:
 - § 15-1 annet ledd omformuleres slik at det klart fremgår at utkobling må begrunnes i nettmessige forhold.
 - § 15-3 annet ledd endres slik at det ikke kan reises tvil om at bestemmelsen om maksimalpris for timesmålere gitt i forskrift om måling og avregning også gjelder for utkoblbart forbruk.
 - § 15-6 første ledd endres slik at det klart fremgår at for beregning av marginaltap og differensiering av energileddet gjelder de samme prinsipper for utkoblbart forbruk som andre kunder.
- Ny bestemmelse, § 16-3, vedrørende tariffer for innmating i distribusjonsnett vedtas som foreslått i høringsdokumentet.
- Forslaget til endring i § 17-1 produksjonsrelaterte nettanlegg vedtas med en mindre justering i tredje ledd for å presisere at energileddet skal beregnes etter gjeldende regelverk for henholdsvis regional- og sentralnett og distribusjonsnett.
- Foreslåtte endring i § 17-2 ordinære uttak direkte fra kraftverk vedtas som foreslått i høringsdokumentet.
- Ny bestemmelse om tariffing av særskilte tjenester vedtas som foreslått i høringsdokumentet.

Alle endringer unntatt endringen i § 13-5 fjerde ledd trer i kraft 1. januar 2006. Endringen i § 13-5 fjerde ledd trer i kraft 1. mars 2006.

1 Innledning

1.1 Om høringsprosessen

Norges vassdrags- og energidirektorat la 1. juli 2005 følgende utkast til endringer i forskrifter ut på høring;

1. forskrift om endring av forskrift av 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet,
2. forskrift om endring av forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester,
3. forskrift om endring av forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer, med forslag om endringer i modell for økonomisk regulering,
4. forskrift om endring av forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer, med forslag om endringer i del V om tariffer.

Høringsfristen var 3. oktober 2005.

I løpet av høringsperioden har det vært avholdt to høringsseminarer, i Oslo 22.-23. august 2005 og på Værnes 25.-26. august 2005. I tillegg har det vært avholdt møter med en del av høringsinstansene.

Endringsforslagene ble sendt til om lag 500 høringsinstanser. I underkant av 100 av høringsinstansene har kommet med uttalelse vedrørende forslaget til endring i del V Tariffer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer.

1.2 Oppbygging av dokumentet

I dette dokumentet oppsummeres hovedtrekkene i høringsuttalelsene til forslag om endring av del V Tariffer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer, og vedtatte endringer presenteres. Det er ikke gjort forsøk på å nevne alle de merknader som er kommet inn fra høringsinstansene, derimot presenteres de argumenter som har vært fremtredende og relevante.

I kapittel 2 er høringsinstansenes uttalelser oppsummert og NVEs vurderinger av uttalelsene gjengitt. Kapittelet følger oppbyggingen fra høringsforslaget, dvs. endringsforslagene omtales tematisk i den rekkefølge de har i forskriften. For hver bestemmelse/tema gjengis først forslaget i høringsdokumentet, deretter oppsummeres høringsinstansenes merknader til nevnte forslag før NVEs vurdering av høringsinstansenes merknader presenteres. Til slutt konkluderes det om hvorvidt NVE står fast ved endringsforslaget eller om det gjøres endringer i forhold til opprinnelig forslag. I de tilfeller det vedtas endringer som avviker fra forslaget i høringsdokumentet angis disse.

I kapittel 3 presenteres de vedtatte endringene i forskriften.

2 Høringsuttalelser og NVEs vurdering

2.1 Informasjonsplikt, § 13-5

2.1.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

NVE foreslo følgende endring i § 13-5 fjerde ledd

Nettselskapene skal i rimelig tid før en endring av tariffen trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer. Informasjonen skal inneholde en begrunnelse for tariffendringene. Endringer i tariffen ved årsskiftet kan allikevel sendes ut som egen melding vedlagt første faktura etter nyttår.

2.1.2 Høringsinstansenes uttalelser

De fleste av høringsinstansene som har kommentert forslaget om endring i informasjonsplikten uttrykker at de er prinsipielt enig i at kunden bør få best mulig informasjon. En del av nettselskapene uttaler også at de endringer som foreslås allerede er innført, som følge av at selskapene ønsker bedre omdømme i markedet. Disse nettselskapene uttaler også at de mener nytteverdien for kunden av økt informasjon vil overstige kostnaden. Enkelte andre nettselskap og EBL uttaler imidlertid at de mener kostnadene som følge av forslaget vil overgå kundenes nytte av forslaget.

EBL og noen nettselskap mener forslaget om at tariffendringer må varsles på forhånd også ved årsskiftet vil medføre at nettselskap vil foreta tariffendringer til andre tidspunkt enn ved årsskiftet.

Flere av høringsinstansene mener kravet om informasjon om endring i tariffen kun må gjelde for de endringer som følger av nettselskapets beslutninger, og ikke ved endringer i offentlige avgifter. Dette begrunnes med at avgiftsendringer ofte vedtas nært opp til det tidspunkt de trer i kraft, og det vil dermed være vanskelig for nettselskapene å kunne varsle sine kunder i forkant.

Enkelte høringsinstanser mener det bør presiseres at varsel om tariffendringer i rimelig tid før endringen trer i kraft gjelder for alle nettnivå. Dette grunngis med at underliggende nett er avhengig av informasjon om tariffen i overliggende nett for å fastsette tariffen til egne kunder. Flere høringsinstanser mener også at begrepet ”rimelig tid” bør presiseres.

En høringsinstans mener det burde vært satt krav til utformingen av begrunnelsen av tariffendringer.

2.1.3 NVEs kommentarer

Nytteverdi, kostnader og konsekvenser

NVE har merket seg at det er avvikende syn mellom nettselskapene på hvorvidt de administrative kostnadene som følge av forslaget overstiger nytteverdien eller ikke. De

nettselskap som mener nytteverdien er lavere enn kostnadene har ikke kommet med argumenter som gjør at NVE finner grunnlag for å endre vurderingen fra høringsdokumentet om at nytteverdien er høyere enn kostnaden.

At enkelte nettselskap vil kunne tilpasse seg bestemmelsen ved å forskyve tidspunktet for endring av tariffen fra nyttår til etter første faktura etter nyttår finner ikke NVE problematisk.

Avgiftsendringer

Når det gjelder avgiftsendringer ser NVE at det i enkelte tilfeller kan være praktisk vanskelig å informere den enkelte kunde direkte om dette før de trer i kraft. Hensikten med forslaget er å sikre at alle kunder får informasjon om tariffendringer på forhånd. Når det gjelder endring som følge av avgiftsendringer vil dette i stor grad bli ivaretatt gjennom andre kanaler. NVE mener derfor at det ikke er nødvendig å informere på forhånd om avgiftsendringer som vedtas etter at nettselskapene har informert om tariffendringer. Det er tilstrekkelig at slike endringer fremkommer av første utsendte faktura etter at avgiftsendringen er vedtatt. Dette gjelder bl.a. forbruksavgift, innbetaling til Energifondet og merverdiavgift.

Ønske om presiseringer

Når det gjelder kommentarene om at det må presiseres at krav til informasjon om tariffendringer også gjelder mellom nettselskap, er dette allerede ivaretatt gjennom § 13-5 første ledd. Det fremkommer av bestemmelsen at overliggende nett skal gi informasjon om tariffendringer til underliggende nett innen rimelig tid før nye tariffer trer i kraft. Rimelig tid må her ses i forhold til at underliggende nett må ha tid til å beregne sine tariffer og informere om evt. endringer til sine kunder.

NVE finner det ikke hensiktsmessig å definere rimelig tid konkret. Rimelig tid må blant annet sees i forhold til nivået på og konsekvensene av endringen. Det vil være nødvendig med lenger varslings tid jo mer omfattende endringen er. Hvis det ansees som nødvendig med en nærmere presisering av rimelig tid, kan dette nedfelles i egen avtale mellom nettselskapene. Dette kan gjøres tilsvarende det som er gjort i standard nettleieavtale for forbrukere, hvor det i § 6-2 heter at betalingsvilkår og tariffer kan endres med 14 dagers varsel.

Det vil ikke være hensiktsmessig at NVE fastsetter detaljerte krav til hvordan begrunnelsen for tariffendring utformes. Dette fordi begrunnelsen vil måtte variere avhengig av hva som er årsaken til tariffendringen. Blant annet vil en omlegging av tariffstruktur kreve en annen og muligens mer detaljert begrunnelse enn en generell økning i tariffen.

2.1.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

NVE gjør ingen realitetsendringer i teksten, men ordlyden presiseres noe. NVE ser det imidlertid av praktiske årsaker som nødvendig å utsette virkningstidspunktet for bestemmelsen. Dette for at nettselskapene skal ha mulighet til å tilpasse seg den nye bestemmelsen. Vedtaket om endring kommer for sent til at det er praktisk mulig å tilpasse seg bestemmelsen allerede fra kommende årsskifte. Endringen vil derfor trå i kraft 1. mars 2006.

Ordlyden i forslaget presiseres slik:

Nettselskapene skal i rimelig tid før ~~en~~ endring av tariffene trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer. Informasjonen skal inneholde en begrunnelse for tariffendringene.

2.2 Utkoblbart forbruk, kapittel 15

2.2.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

Forslag til nytt kapittel 15 Utkoblbart forbruk

§ 15-1. Om utkoblbart forbruk

Med utkoblbart forbruk menes forbruk som kan utkobles etter ordre fra nettselskapet.

Formålet med utkoblbart forbruk er blant annet å kunne avlaste nettet ved at nettselskapet kan koble ut dette forbruket i knapphetssituasjoner, at utkoblbart forbruk kan bidra til en samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse av overføringskapasiteten, samt å stimulere til økt forbrukerfleksibilitet.

§ 15-2. Nettselskapenes tilbud om redusert tariff til utkoblbart forbruk

Nettselskapene skal tilby redusert tariff til alle kunder som har elkjele med brenselstyrede reserve.

Nettselskapet kan tilby redusert tariff til annet uttak som har redusert krav til leveringspålitelighet.

§ 15-3. Måle- og kommunikasjonsutstyr

Alt utkoblbart forbruk skal ha installert timeregistrerende utstyr. Forbrukerne kan velge å installere utstyr for fjernutkobling. Nettselskapet kan kreve at slikt utstyr installeres for kjeler med ytelse over 25 kW.

Nettselskapet kan kreve at kostnadene til nødvendig utstyr og installasjon hos kunde dekkes av kunden. Øvrige kostnader ved måling og kommunikasjon skal dekkes av nettselskapet.

§ 15-4. Utkoblingskriterier og – varighet. Varslingstid.

Tariffene for utkoblbart forbruk skal differensieres i utkoblingskategorier avhengig av varslingstid og utkoblingsvarighet.

Antall utkoblingskategorier skal begrenses. Inndelingen i utkoblingskategorier på ett nettnivå skal så langt mulig tilpasses den inndeling som er gjort i overliggende nett.

I egen avtale mellom nettselskap og kunde skal det framgå i hvilke kriterier som skal være oppfylt for at utkobling kan beordres, samt opplysninger om varslingstid og lengste tillatte utkoblingsvarighet.

§ 15-5. Anmelding

Nettselskap i distribusjons- og regionalnettene skal anmelde samlet volum utkoblbart forbruk til overliggende nett gruppert etter utkoblingskategori.

§ 15-6. Tariffering

Ved tarifferingen av utkoblbart forbruk skal det benyttes et energiledd som gjenspeiler de marginale tapskostnader. Energileddet skal være referert til de enkelte tilknytningspunkter. Energileddet skal tidsdifferensieres. Tidsdifferensieringen skal som et minimum være vinter dag, vinter natt/helg og sommer.

Kunder med avtale om utkoblbart forbruk, skal avregnes et fastledd. For kunder som har installert utstyr for fjernutkobling og har avtale om momentan utkobling med ubegrenset varighet skal fastleddet settes lik de kundespesifikke kostnadene. Med kundespesifikke kostnader skal her forstås de løpende kostnader til fakturering, måling, varsling etc. For kunder med avtale om lengre varslingstid og kortere utkoblingsvarighet skal fastleddet økes for å reflektere merverdien av å endre disse og eventuelt andre vilkår i avtalen om det utkoblbare forbruket.

§ 15-7. Sanksjoner

I avtale om utkoblbart forbruk, skal nettselskapene fastsette straffegebyr for de tilfeller der kunden ikke gjennomfører en utkoblingsordre.

§ 15-8. Prøveutkobling

Nettselskapene skal gjennomføre årlige prøveutkoblinger for å teste at iverksetting av utkobling, varslingsrutiner, beredskapstiltak m.v. fungerer som forutsatt. Slike prøveutkoblinger er ikke nødvendige å gjennomføre dersom det har vært reelle utkoblinger i løpet av de siste 12 måneder.

Nettselskapene skal gjøre det kjent for den enkelte kunde at det vil bli foretatt prøveutkoblinger i overensstemmelse med kontraktsfestet varslingstid.

Det skal ikke gis ordre om lengre utkoblingstid enn det som må anses nødvendig for å gi prøveutkoblingen et reelt innhold.

2.2.2 Høringsinstansenes uttalelser

Det er kommet inn relativt mange merknader til den foreslåtte endring av kapittel 15 Utkoblbart forbruk. Mange av høringsinstansene er positive til målene og intensjonene med endringen. Spesielt i forhold til at det presiseres at utkobling skal være et reelt virkemiddel, og at det sikres at de som skal tilbys en utkoblbar tariff er reelt utkoblbare.

Enkelte er imidlertid kritiske til endringsforslaget. Disse er stort sett motstandere av ordningen med utkoblbart forbruk generelt. Noe av disse høringsinstansene mener også at forslaget til § 15- 6 strider med energilovsforskriftens § 4-4 og forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer § 13-1.

Noen av høringsinstansene uttaler at forslaget medfører at kunder med tariff for utkoblbart forbruk ikke vil bidra til dekning av residuale kostnader. Disse mener at også kunder med utkoblbart forbruk bør betale fastledd og/eller effektledd.

Noen av høringsinstansene, primært høringsinstanser som tilbyr alternativ energi, bemerker at forslaget kan ha innvirkning på konkurranseforholdet mellom elektrisitet og alternativ energi, f.eks. fjernvarme. En reduksjon i tariffen for kunder med elkjele vil gjøre elkjele relativt gunstigere i forhold til alternativ oppvarming. For fjernvarme kan det også ha direkte innvirkning på fastsettelse av fjernvarmeprisen, i og med at fjernvarmeprisen i en del områder er regulert via prisen på elektrisitet.

Noen av høringsinstansene mener at kravet om fjernstyring og at kunden må dekke kostnadene ved utstyr og installasjon, bør gjelde alle og ikke begrenses til kjeler over 25 kW. Enkelte av høringsinstansene har også kommet med innspill om at kundens betaling for slikt utstyr bør være en inntekt som går utenfor nettselskapets inntektsramme.

En høringsinstans har bemerket at det ikke er samsvar mellom reglene for utkoblbart forbruk og reglene for måling og avregning. Dette gjelder forslaget om at nettselskapet kan kreve at kostnadene til nødvendig utstyr og installasjon hos kunde dekkes av kunden, mens det i forslaget til endringer i forskrift om måling og avregning er fastsatt et maksimalt beløp på 2500 kroner når kunden krever timemåling.

Enkelte av høringsinstansene mener det er uheldig at overliggende nett definerer inndeling av utkoblingskriterier og vilkår. Det pekes da også på at det er underliggende nett som må ta de administrative kostnadene.

En høringsinstans mener at forslaget til § 15-1 kan tolkes som at det åpnes for utkobling på bakgrunn av markedsmessige forhold. Denne høringsinstansen mener dette er uheldig.

En del av høringsinstansene har tolket forslaget til § 15-6 som at det er nødvendig å beregne marginaltapet i hvert enkelt punkt i distribusjonsnettet og at kravet til differensiering av energileddet er like strengt for distribusjonsnett som for regional- og sentralnett. Disse høringsinstansene mener dette forslaget vil medføre store administrative kostnader uten tilhørende nytteverdier.

Enkelte av høringsinstansene mener det bør presiseres i forskriftsteksten at § 15-7 Sanksjoner kun skal gjelde mellom nettselskap og egne sluttbrukere.

En høringsinstans uttaler at det må sikres at ikke nettselskapet utnytter utkoblbart forbruk i RKOM uten at det er en separat avtale om dette med kunden.

2.2.3 NVEs kommentarer

Formålet med ordningen

NVE er enig i at det er uheldig hvis forskriftsteksten kan tolkes til at det åpnes for utkobling med begrunnelse i markedsmessige forhold. Dette har heller ikke vært intensjonen med forslaget. All utkobling etter bestemmelsen må begrunnes ut i fra nettmessige forhold. For å presisere dette endres § 15-1 til:

”Formålet med utkoblbart forbruk er å kunne avlaste nettet ved at nettselskapet kan koble ut dette forbruket som følge av akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet, at utkoblbart forbruk kan bidra til en samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse av overføringskapasiteten, samt å stimulere til økt forbrukerfleksibilitet.”

Tariffering av utkoblbart forbruk

NVE kan ikke se at det er grunnlag for enkelte av høringsinstansenes påstand om at forslaget er i strid med energilovsforordningen § 4-4 og § 13-1 c), d) og e) i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffene. I disse bestemmelsene heter det blant annet at tariffene skal være ikke-diskriminerende og objektive, at tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, og at tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold. Redusert tariff for utkoblbart forbruk innebærer ingen diskriminering. Reduksjonen i tariffen er knyttet til at kunden aksepterer en lavere kvalitet gjennom å godta utkobling på gitte kriterier. Kriteriene for å få tariff for utkoblbart forbruk er også objektive og kontrollerbare, og siden utkobling av forbruk er et nettmessig virkemiddel er differensieringen basert på nettmessige forhold.

Til innvendingene om at forslaget til tariffering av utkoblbart forbruk påvirker konkurranseforholdet mellom elkjeler og alternative energibærere, som for eksempel fjernvarme, vil NVE presisere at redusert tariff gis som følge av at utkoblbart forbruk er et viktig nettmessig virkemiddel. Reduksjonen i tariffen avhenger av lengden på utkobling og varslingstid. Tariffen vil være lavest for kunder som godtar kort varslingstid og lang utkoblingstid. Tariffene vil derfor avspeile den risiko som nettbrukerne har ved utkoblingen, og er etter NVEs vurdering en riktig prising av nettjenestene. En eventuell endring i konkurranseforholdet til andre energibærere er derfor en konsekvens av en riktigere prising av utkoblbart forbruk.

Når det gjelder kravene til tidsdifferensiering av energiledet i distribusjonsnett var ikke intensjonen med forslaget å stille strengere krav enn i dag. Etter NVEs vurdering vil det være tilstrekkelig å sette kravet til tidsdifferensiering i distribusjonsnettet til sommer og vinter. Dette presiseres i den endelige forskriftsteksten. For regional- og sentralnettet opprettholdes imidlertid forslaget fra høringsdokumentet.

Når det gjelder marginaltapsberegninger i distribusjonsnett mener NVE det ikke er nødvendig å beregne marginaltaps i hvert enkelt punkt. Bestemmelsen skal ikke være til hinder for at det kan tas gjennomsnittsbetraktninger innenfor avgrensede områder. Andre punktum i § 15-6 tas derfor ut.

Til kommentarene om at utkoblbart forbruk også bør betale fastledd og effektledd utover kundespesifikke kostnader, vil NVE presisere at det er kun de kundene som kan kobles ut momentant og har ubegrenset utkoblingstid som skal betale fastledd lik de kundespesifikke kostnadene. For andre kunder vil fastleddet øke avhengig av økt varslingstid og redusert utkoblingstid. For kunder med lang varslingstid og kort utkoblingstid vil dermed fastleddet nærme seg fastleddet for øvrige kunder.

Kostnader ved måle og kommunikasjonsutstyr

Det er kommet innspill om at kravet til fjernstyring og at kunden må dekke kostnadene ved utstyr og installasjon bør gjelde alle uavhengig av kjelestørrelse. NVE mener at et slikt krav vil føre til at mindre eksisterende kjeler vil bli faset ut. Dette er ikke ønskelig.

NVE ser at bestemmelsen om at kostnadene til nødvendig utstyr og installasjon hos kunde dekkes av kunden kan tolkes til å være i strid med forskrift om måling og avregning. I forslaget til § 3-6 i forskrift om måling og avregning er det fastsatt et maksimalt beløp på

2500 kroner når kunden krever timemåling. NVEs vurdering er at den samme beløpsgrensen skal gjelde for timemåling hos kunder med utkoblbart forbruk. Dette er derfor presisert i endelig forskriftstekst.

Når det gjelder hvorvidt kostnadene ved måle og kommunikasjonsutstyr bør dekkes utenfor eller innenfor inntektsrammen til nettselskapene, vil NVE vise til at et av formålene med utkoblbart forbruk er å bidra til effektiv utbygging og utnyttelse av nettet. Det er derfor naturlig at kostnadene ved ordningen er innenfor nettselskapets inntektsramme.

Avtalevilkår og forholdet til kunden

NVE finner det ikke hensiktsmessig å forskriftsfeste spesifikke utkoblingskriterier og vilkår. I forslaget presiseres det at utkoblingskriterier og varighet så langt som mulig må tilpasses den inndeling som er gjort i overliggende nett. For kjeler med ytelse under 25 kW som ikke har utstyr for fjernutkobling er det hensiktsmessig at det enkelte nettselskap utarbeider kriteriene for utkobling.

NVE har merket seg at enkelte mener det er uheldig at overliggende nett definerer inndeling av utkoblingskriterier og vilkår, men etter NVEs syn er dette nødvendig for at ordningen skal fungere etter hensikten. Den ressurs som det utkoblbare forbruket representerer er viktig for overliggende nett, og for at ordningen skal fungere gjennom hele nettsystemet er en avhengig av at kriteriene harmoniseres. NVE har derfor også foreslått at alt utkoblbart forbruk skal anmeldes til overliggende nett gruppert etter de utkoblingskriterier som er satt i overliggende nett.

Når det gjelder sanksjonsmidler er dette i forskriften kun omtalt som et forhold mellom nettselskap og egne sluttbrukere. Bestemmelsen om sanksjoner i § 15-7 begrenses til brukere av nettet som har avtale om tariff for utkoblbart forbruk og nettselskapet der brukerne av nettet er tilkoblet.

Forholdet til RKOM

Det er kommet kommentarer på at det kan oppstå en uheldig sammenblanding mellom kunder med tariff for utkoblbart forbruk og RKOM-markedet. NVE vil presisere at bestemmelsene om utkoblbart forbruk ikke innebærer at nettselskap kan koble ut forbruk på bakgrunn av forpliktelser i RKOM-markedet.

2.2.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Definisjonen av utkoblbart forbruk, som opprinnelig var foreslått i § 15-1 første ledd, flyttes til definisjonslisten i § 1-3. Det opprinnelige foreslåtte annet ledd blir nytt første ledd.

For å presisere at utkobling må begrunnes i nettmessige forhold endres § 15-1 første ledd til:

Formålet med utkoblbart forbruk er blant annet å kunne avlaste nettet ved at nettselskapet kan koble ut dette forbruket i knapphetssituasjoner å kunne avlaste nettet ved at nettselskapet kan koble ut dette forbruket som følge av akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet, at utkoblbart forbruk kan bidra til en

samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse av overføringskapasiteten, samt å stimulere til økt forbrukerfleksibilitet.

For å presisere at maksimalpris for timesmålere også gjelder for kunder med utkoblbart forbruk endres § 15-3 annet ledd til:

Nettselskapet kan kreve at investering i nødvendig utstyr og installasjon hos kunde dekkes av kunden. Øvrige kostnader ved måling og kommunikasjon skal dekkes av nettselskapet. *For dekning av kostnader ved timemåling gjelder forskrift av 11. mars 1999 nr 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester.*

For å presisere at for beregning av marginaltap og differensiering av energileddet gjelder de samme prinsipper for utkoblbart forbruk som for forbruk for øvrig endres § 15-6 første ledd til:

Ved tarifferingen av utkoblbart forbruk skal det benyttes et energiledd som gjenspeiler de marginale tapskostnader. ~~Energileddet skal være referert til de enkelte tilknytningspunkter.~~ Energileddet skal tidsdifferensieres. Tidsdifferensieringen skal som et minimum være vinter dag, vinter natt/helg og sommer for sentral- og regionalnett. *For distribusjonsnett skal tidsdifferensieringen være minimum sommer/vinter.*

Videre har NVE gjort enkelte språklige justeringer. Disse innebærer imidlertid ingen realitetsendringer.

2.3 Innmatingstariff, § 16-3

2.3.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

I endringsforslaget foreslår NVE å innføre en ny § 16-3:

§ 16-3 Inntekter fra innmating i distribusjonsnettet

Inntekt fra andre tariffledd for innmating i distribusjonsnettet skal gå til dekning av kostnader i distribusjonsnettet, og skal ikke videreføres til overliggende nett.

2.3.2 Høringsinstansenes uttalelser

Kommentarene til forslaget om å innføre en ny bestemmelse om inntektene fra innmating i distribusjonsnettet, er generelt positive.

Enkelte har etterlyst muligheten til å kreve høyere innmatingstariff fra småkraftverk, dersom disse påfører kostnader som ellers vil måtte dekkes av uttakskundene lokalt.

Flere av høringsinstansene mener det i tillegg til nettnivå bør innføres en effektbegrensning for å hindre uheldige virkninger av forslaget i de tilfeller store kraftverk er tilknyttet distribusjonsnettet. Andre mener at bestemmelsen bør gjøres uavhengig av nettnivå, men gjelde kun i forhold til en effektstørrelse. Her foreslås 5 MW og 10 MW som effektgrenser. Andre igjen presiserer at de er kritiske til alternativt å innføre en effektgrense i stedet for begrensning etter nettnivå.

Enkelte har uttrykt at bestemmelsen bør utvides til også å omfatte produksjon som er tilknyttet regionalnett.

2.3.3 NVEs kommentarer

Nivået på innmatingstariffen

Formålet med forslaget er ikke at produksjon gjennom *andre tariffledd* i innmatingstariffen skal gi nettselskapene en inntekt som svarer til kostnadene i det lokale nettet. Sentralnettstariffen skal fortsatt være retningsgivende, jf. § 16-2 første ledd. Bakgrunnen for at NVE har foreslått bestemmelsen er å sikre at de inntektene som innmatingstariff gir godskrives distribusjonsnettet, og ikke som med gjeldende tariffingspraksis direkte videreføres til Statnett. NVE legger til grunn at disse inntektene bl.a. vil bidra til å dekke kundespesifikke kostnader til måling og avregning m.v.. Dersom tilknytning av småkraft utløser behov for investeringer i økt kapasitet, kan nettselskapet etter gjeldende regelverk kreve hele eller deler av kostnaden dekket gjennom anleggsbidrag.

Avgresning ut fra nettnivå

NVE har ut fra målsettingen med forslaget og praktiske hensyn valgt å avgrense bestemmelsen til innmating i distribusjonsnett. Dersom bestemmelsen i tillegg hadde inneholdt en øvre effektgrense eller kun var avgrenset i forhold til en effektgrense ville dette først og fremst fått betydning for hvor stor andel av inntektene fra innmatingstariffen som skal gå til det lokale selskapet. Størrelsen på inntektene fra innmatingstariffen påvirker videre nivået på uttakstariffen i det lokale nettet. Verken dagens avgrensning eller de foreslåtte alternativene får betydning for nivået på innmatingstariffen og dermed kostnadene til produsentene. Ulike kriterier for avgrensningen har heller ingen betydning for de økonomiske incentivene til nettselskapene.

I enkelte helt spesielle tilfeller kan det tenkes en situasjon med et avgrenset distribusjonsnett, hvor det relativt sett er stor innmating og svært få uttakskunder. I slike tilfeller kan bidraget fra produksjon være så vesentlig at grunnlaget for uttakstariffen blir svært lave eller negative. Enkelte høringsinstanser argumenterer for å innføre en øvre grense på effekt lik 5 MW for å hindre at en slik situasjon skal kunne oppstå. Etter det NVE har kjennskap til vil en slik situasjon kunne oppstå i kun et svært begrenset antall tilfeller. NVE finner det derfor ikke hensiktsmessig å ta hensyn til dette i bestemmelsen.

Begrensning til distribusjonsnettet

Ut fra formålet med bestemmelsen og forutsetningen om at det er antall produksjonsenheter som først og fremst vil være kostnadsdrivende når det gjelder kundespesifikke kostnader, kan ikke NVE se at det har noen hensikt å utvide bestemmelsen til også å gjelde regionalnettet.

2.3.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Ingen endringer.

2.4 Produksjonsrelaterte nettanlegg, § 17-1

2.4.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

I høringsdokumentet foreslår NVE følgende endringer i 17-1:

§ 17-1 Produksjonsrelaterte nettanlegg:

Kostnadene ved produksjonsrelaterte nettanlegg skal dekkes av produsenten og ikke inngå i tariffgrunnlaget for ordinære uttak. Med produksjonsrelaterte nettanlegg menes kraftledninger og andre nettanlegg ~~der krafttransporten skjer enveis fra kraftverket til nærmeste utvekslingspunkt i nettet, og som ikke er i bruk når kraftverket er ute av drift~~ der hovedfunksjonen er overføring av kraft fra tilknyttet produksjonsanlegg til nærmeste utvekslingspunkt i nettet.

Når det er tilknyttet uttak direkte til produksjonsrelaterte nettanlegg kan en rimelig andel av kostnadene ved disse anleggene inngå i tariffgrunnlaget for andre tariffledd for uttak.

Andre tariffledd skal likevel ikke overstige tilsvarende tariffledd referert nærmeste tilknytningspunkt mot tilgrensende ordinære nettanlegg. Uttak fra produksjonsrelaterte nettanlegg skal avregnes energiledd referert tilknytningspunktet.

2.4.2 Høringsinstansenes uttalelser

Flere høringsinstanser uttaler at forskriftsteksten er for vag, og at det anses som uheldig at det legges opp til skjønn. Det anbefales at bestemmelsen har en snevrere definisjon av produksjonsrelaterte nettanlegg. Andre høringsinstanser etterlyser en nærmere presisering av hva som menes med "hovedfunksjon". Enkelte høringsinstanser etterlyser en presisering i forskriftsteksten om at bestemmelsen kun gjelder anlegg av radiell karakter.

Enkelte høringsinstanser uttaler at forslaget vil føre til økte kostnader for produksjon, og til større uforutsigbarhet. Det er også uttalt at forslaget kan føre til konkurransevridning til fordel for eksisterende produksjon.

Flere høringsinstanser uttaler at det innføres for detaljerte krav for hvordan tariffen skal utformes. Enkelte uttaler at tariffen bør fastsettes etter en vurdering i hver enkelt sak på grunnlag av lokale forhold, og at bestemmelse om tak på tariffen bør unngås. Andre uttaler at det bør fremgå klarere hvordan tariffen skal beregnes. Enkelte høringsinstanser peker på at når nærmeste tilknytningspunkt er overliggende nett, vil ikke uttaket bidra til å dekke lokal kostnader.

2.4.3 NVEs kommentarer

Definisjon

Endringsforslaget i § 17-1 første ledd er først og fremst en presisering av NVEs forvaltningspraksis etter gjeldende § 17-1. I saker som NVE har behandlet er anlegg, som hovedregel, vurdert slik at dersom anlegget ville vært tilsvarende dimensjonert (teknisk/økonomisk) både med og uten innmating av produksjon, er anleggets hovedfunksjon å anse som et ordinært nettanlegg. I motsatt fall er anlegget å anse som et produksjonsrelatert anlegg. Det fremgår av høringsdokumentet at tilsvarende vurdering vil bli lagt til grunn etter den foreslåtte endringen. NVE kan ut fra formålet med

bestemmelsen ikke se at det vil være hensiktsmessig med en snevrere definisjon eller en nærmere presisering av hva som vil omfattes av bestemmelsen. Dette skyldes blant annet at omstendighetene i ulike saker ofte er svært forskjellige. Betydningen av f.eks. å alltid skulle benytte forholdstallet mellom innmating og uttak kan variere avhengig av størrelsen på de aktuelle anleggene.

NVE kan ikke se at det er nødvendig å presisere i forskriftsteksten at bestemmelsen gjelder for anlegg av radiell karakter. Av gjeldende bestemmelse fremgår det av første ledd annet punktum at ”*Med produksjonsrelaterte nettanlegg menes kraftledninger og andre nettanlegg...*”. Denne teksten er ikke foreslått endret. Som i dag innebærer det at bestemmelsen fortsatt kun skal gjelde for enkeltkomponenter og enkeltlinjer.

Økte kostnader for produksjon

NVE ser at i enkelte tilfeller kan forslaget medføre økte kostnader for produksjon. Dette skyldes imidlertid at dagens regelverk er tolket feil. Et eksempel på dette er tilfeller der produksjonsrelatert nettanlegg er leid ut til konsesjonæren for nærmeste tilgrensede nett, og der kostnadene ved dette er lagt inn i grunnlaget for tariffing av uttakskundene. I slike tilfeller vil produsenten kunne få økte kostnader, men dette skyldes at nettselskapet har tariffert produsenten feil og ikke som følge av forslaget til endringer i § 17-1.

Konsekvenser ved endringer i kundemassen.

Enhver endring i kundemassen kan føre til at anleggets hovedfunksjon endres. Frafall av uttakskunder kan føre til at et nettanlegg vil kunne defineres som produksjonsanlegg. Tilsvarende kan et produksjonsanlegg ved nytilknytning av uttakskunder kunne endres fra produksjonsanlegg til ordinært nettanlegg. Det vil være risiko for tariffendringer for alle brukere av nett ved endring i tilknytningene til nettet.

Tariffing av uttak

Etter NVEs vurdering er det ikke ønskelig med en presisering direkte i forskriften av hva som er ”en rimelig andel”. NVE har i høringsdokumentet gitt føringer på hva som kan betraktes som en rimelig andel. Denne er kostnader ved direkte tilknytning av uttakskunden(e), kostnader ved tariffing i tilgrensede ordinære nett og eksisterende privatrettslige avtaler om tariffing av uttak. NVE legger uansett til grunn at det må foretas en vurdering av hva som er en hensiktsmessig fordeling i hvert enkelt tilfelle.

I forslaget heter det at tariffen ikke skal overstige *tariffledd referert nærmeste tilknytningspunkt mot tilgrensede ordinære nettanlegg*. Med dette menes den tariffen som gjelder for denne type kunde i nærmeste hensiktsmessig tilgrensede nett. Hva som er nærmeste tilgrensede nett må vurderes ut fra hva som vil være det naturlige nettnivået å tilknytte denne kunden. Tariffen for uttak skal dermed ikke være tariffen til overliggende nett, men tariffen for uttak for denne typen kunde fra nærmeste tilgrensede tilsvarende nett. Dersom dette er distribusjonsnett skal f.eks. tariffen til den aktuelle områdekonsesjonæren benyttes.

2.4.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Flere høringsinstanser har stilt spørsmål ved hvorfor det stilles krav om at energiledd for uttak fra produksjonsrelaterte nettanlegg skal være referert tilknytningspunktet. NVE vil presisere at alle tariffer skal være referert tilknytningspunktet, jf § 13-1 i forskriften. Vi

vil likevel endre bestemmelsen slik at det fremgår at energileddet skal beregnes etter gjeldende regelverk for henholdsvis uttak fra regional- og sentralnett og distribusjonsnett.

§ 17-1 tredje ledd endres til:

Andre tariffledd skal likevel ikke overstige tilsvarende tariffledd referert nærmeste tilknytningspunkt mot tilgrensende ordinære nettanlegg. *Uttak fra produksjonsrelaterte nettanlegg skal avregnes energiledd jfr. §§ 14-1 og 14-2.*

2.5 Ordinære uttak direkte fra kraftverk, § 17-2

2.5.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

I høringsdokumentet foreslås § 17-2 endret til:

For uttak til distribusjonsnett direkte fra felles nettanlegg tilknyttet kraftverk ~~med~~ hvor det over året er netto innmating mot regional- ~~og~~ eller sentralnett, skal andre tariffledd ~~omfatte bruttobaserte tariffledd til sentralnettet og kostnader i nettanlegg som kun benyttes av uttak~~ beregnes slik at hele gevinsten, sett i forhold til tariffen ved direkte tilknytning mot sentralnettet, tilfaller uttaket. Kostnader i nettanlegg som kun benyttes til uttak, skal dekkes av distribusjonsnettet. Uttak skal avregnes energiledd referert tilknytningspunktet, jf. §14-1.

2.5.2 Høringsinstansenes uttalelser

Høringsinstansene er generelt positive til at bestemmelsen tilpasses dagens praksis. Øvrige innkomne kommentarer berører ikke forslaget til endringene i bestemmelsen, men er kommentarer til eksisterende forskriftstekst og bestemmelsens virkeområde.

2.5.3 NVEs kommentarer

NVE har ingen kommentarer.

2.5.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Ingen endringer.

2.6 Tilknytningsgebyr, § 17-4

2.6.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

I høringsdokumentet foreslås § 17-4 Tilknytningsgebyr opphevet:

~~§ 17-4. Tilknytningsgebyr~~

~~Tilknytningsgebyr kan benyttes ved nye tilknytninger eller ved oppdimensjonering av en eksisterende tilknytning.~~

~~Tilknytningsgebyret skal være generelt og pålegges alle nye tilknytninger i nettet.~~

~~Tilknytningsgebyret kan differensieres etter overbelastningsvern (sikringsstørrelse).~~

2.6.2 Høringsinstansenes uttalelser

Det er få høringsinstanser som har kommentert dette forslaget. Noen av høringsinstansene støtter forslaget, bl.a. fordi anleggsbidrag gir et riktigere prissignal. Andre høringsinstanser går imot forslaget om å fjerne muligheten til å ta tilknytningsgebyr. Disse argumenterer med at ordningen er et godt supplement til anleggsbidrag, og at den er mindre administrativt kostnadskreven enn anleggsbidrag. Noen mener derfor det bør kunne tas tilknytningsgebyr i stedet for anleggsbidrag for små og mindre kostnadskreven anlegg. Enkelte hevder også at tilknytningsgebyret oppleves som rettferdig av kundene.

2.6.3 NVEs kommentarer

Forslaget må sees i sammenheng med de foreslåtte endringene i bestemmelsene om anleggsbidrag. Etter som forslaget til endringer i bestemmelsene om anleggsbidrag trekkes tilbake, trekkes også forslaget om å fjerne muligheten til å ta tilknytningsgebyr.

2.6.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Forslaget om å fjerne bestemmelsen om tilknytningsgebyr trekkes.

2.7 Tariffing av særskilte tjenester, ny § 17-4

2.7.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

I høringsdokumentet foreslås det å innføre en ny paragraf vedrørende tariffing av særskilte tjenester:

§ 17-4. *Tariffing av særskilte tjenester*

Nettselskapet kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden. Slike tariffer skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten.

2.7.2 Høringsinstansenes uttalelser

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg om denne bestemmelsen støtter forlaget om en egen bestemmelse om tariffing av særskilte tjenester. Flere påpeker imidlertid at det bør gjøres en grenseoppgang og defineres hvilke tjenester som skal dekkes henholdsvis innenfor og utenfor inntektsrammen. Flere av disse gir også eksempler på tjenester de mener bør holdes utenfor inntektsrammen. Det argumenteres med at nettselskapene vil bli restriktive til å utføre en del tjenester hvis kostnadene ved disse skal dekkes innenfor selskapets inntektsramme.

Noen høringsinstanser uttaler at bestemmelsen kun bør omfatte tjenester som utøves i et visst omfang slik at det kan fastsettes standardsatser.

2.7.3 NVEs kommentarer

Hvilke tjenester som skal dekkes innenfor inntektsrammen reguleres ikke i denne bestemmelsen. Vurderingen av de innsigelser som er kommet til dette gjøres derfor i vurderingen av forslaget til ny § 1-4. NVE ønsker gjennom § 17-4 å presisere hvilke prinsipper som skal legges til grunn når slike tariffer fastsettes. Hensikten med denne type tariffer er å gi prissignal slik at de bidrar til et optimalt oppgaveomfang.

Det er nettselskapet som fastsetter tariffen og det vil derfor være nettselskapet som avgjør om og for hvilke tjenester en skal benytte en slik tariff. NVE finner det derfor ikke nødvendig å gi noen vurdering av hvor stort omfang det bør være av tjenesten før en slik tariff skal benyttes. Det presiseres imidlertid at det ikke er fritt frem å utforme tariffer for alle tenkelige typer tjenester som utføres hos kunden. Det må stilles strenge krav til at denne type tariffer har en prissignalfunksjon og at tariffen for øvrig tilfredsstillende de krav som stilles til utforming av tariffer, jf § 13-1.

2.7.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Ingen endringer i innhold eller tekst. Som følge av at NVE har valgt å trekke forslaget om å oppheve bestemmelsen vedrørende tilknytningsgebyr vil bestemmelsen få annen nummerering enn angitt i høringsdokumentet. Tariffing av særskilte tjenester blir § 17-4a.

2.8 Anleggsbidrag, § 17-5

2.8.1 Endring foreslått i høringsdokumentet

I høringsdokumentet foreslås en nye bestemmelser vedrørende anleggsbidrag. Forslaget til ny § 17-5 var:

§ 17-5. Anleggsbidrag

- a.) Anleggsbidraget skal synliggjøre kostnadene for tilknytningen eller nettforsterkningen, gi nettkunden et vurderingsgrunnlag for investering i alternative energiløsninger og å fordele kostnadene for tilknytningen mellom nettkunden og nettselskapets øvrige kunder.

- b.) Ved tilknytning av nye nettkunder og ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder skal kundene betale et anleggsbidrag tilsvarende de nyinvesteringer som må gjøres i nettanlegg der nettkunden er eneste bruker.
- c.) Eksisterende uttakskunder i lavspenningsnettet og nye uttakskunder som skal tilkobles dette nettet skal i tillegg betale et anleggsbidrag for de nyinvesteringer disse kundene måtte utløse i det radielle fellesanlegget. Denne delen av anleggsbidraget skal fastsettes relativt til nettkundens effektbehov. Nettselskapenes mulighet til å kreve anleggsbidrag i radielle fellesanlegg begrenses til de investeringer som må gjøres i lavspenningsnettet og tilhørende anlegg for transformering til dette spenningsnivået.
- d.) Alle kraftprodusenter, samt uttakskunder som er eller skal tilkobles høyspenningsnettet skal betale et anleggsbidrag etter bokstav b.) Når disse kundene utløser nyinvesteringer i radielle fellesanlegg skal nettselskapet i tillegg fastsette et anleggsbidrag tilsvarende som for kunder i lavspenningsnettet, jf. bokstav c), siste punktum. Spesielt for kraftprodusenter og uttakskunder i høyspenningsnettet er at disse kundene også skal betale et anleggsbidrag for de nyinvesteringer som gjøres i linjer og kabler tilkoblet primærsiden av transformatoren. Denne delen av anleggsbidraget skal fastsettes relativt til nettkundens effektbehov.
- e.) Ved nytilknytninger og forsterkninger i regional- og distribusjonsnettet skal nettselskapene ikke kreve anleggsbidrag for de investeringer som eventuelt må gjøres i overliggende nett.
- f.) Kostnadsgrunnlaget for anleggsbidraget skal settes lik de aktivérbare investeringskostnader ved tilknytningen eller forsterkningen.
- g.) Når nettkunder tilknytter seg et eksisterende radielt fellesanlegg som er delfinansiert ved innkreving av anleggsbidrag skal nettselskapet kreve et anleggsbidrag relativt til kundenes effektbehov. Innkreving av anleggsbidrag etter dette leddet begrenses til tilknytninger som gjøres innen 10 år etter første tilknytning.
- h.) Når flere kraftverk ønsker å tilknytte seg de samme nettanleggene, skal nettselskapet gjøre en samlet vurdering av de nyinvesteringer som må gjøres for å kunne tilknytte alle de kraftverk som har meldt seg. De enkelte kraftverk som tilknyttes nettet skal betale et anleggsbidrag etter en hensiktsmessig fordeling.
- i.) For nettanlegg som helt eller delvis finansieres ved anleggsbidrag kan ikke nettselskapet pålegge kunden å betale andre engangsbetalinger.
- j.) Nettselskapet skal på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for, anleggsbidraget. Nettselskapet plikter å vedlegge NVEs standardinformasjon til nettkunder som plikter å betale anleggsbidrag.

2.8.2 Høringsinstansenes uttalelser

Mange av høringsinstansene stiller seg positive til intensjonene bak forslaget, men mange fremhever allikevel en del negative konsekvenser av forslaget. Disse viser spesielt til de

foreslåtte avgrensingene av hvilke nettanlegg som skal inngå i beregningsgrunnlaget for anleggsbidrag. Det forhold flest av høringsinstansene har trukket frem er avgrensingen ved tilknytning av kunder i lavspenningsnettet. Her blir det påpekt at hvis en ikke skal ta anleggsbidrag for høyspentfremføringen vil den viktigste kostnadsfaktoren ligge utenfor anleggsbidraget. Dermed svekkes anleggsbidragets prissignalsfunksjon. Dette fremheves spesielt som uheldig ved tilknytning av nye bolig- og/eller hyttefelt langt fra eksisterende nett.

Flere påpeker også at forslaget medfører at anleggsbidragets størrelse blir avhengig av hvilket nettnivå kunden blir tilknyttet på. Dette vil medføre at det vil være gunstig for kunden å bli tilknyttet lavspentnettet slik at han slipper å dekke kostnader uavhengig av om dette er den mest rasjonelle løsningen. Andre bemerker at forslaget kan gi nettselskapene incentiv til å bygge lange lavspentfremføringer for å kunne ta anleggsbidrag for anlegget, selv om det mest rasjonelle ville vært høyspentfremføring.

En del høringsinstanser ber om en presisering når det gjelder begrepet ”eneste bruker”, og dermed hva som er regnet som kundespesifikt anlegg. Disse ønsker en avklaring av om det ved feltutbygginger kan defineres slik at feltet regnes som brukeren, eller om begrepet er avgrenset til sluttbrukere.

Mange av høringsinstansene har også merknader når det gjelder fastsettelsen av nivået på anleggsbidraget. Mange av nettselskapene mener det fortsatt bør være mulighet for å benytte bunnfradrag, slik at anleggsbidrag kun benyttes når anleggskostnaden overstiger en viss grense. Noen stiller spørsmål ved nødvendigheten av å beregne anleggsbidraget spesifikt for den enkelte kunde, og om det ikke ville være formålstjenlig å bruke en gjennomsnittsbetraktning for eksempel innenfor et boligfelt. Noen høringsinstanser mener en burde kunne ta inn mer enn investeringskostnader i beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget, eksempelvis endring i tap og KILE-kostnader.

Enkelte høringsinstanser mener det burde vært satt krav om konkurranseutsetting når anleggsbidrag skal kreves. Enkelte mener at grøfter og føringsveier ikke skal inngå i anleggsbidraget. Disse mener gjennomføringen av slike arbeider bør være kundens ansvar.

Når det gjelder tilknytning av produksjon er det flere av høringsinstansene som påpeker at dette kan ha konsekvenser også for overliggende nett, og mener derfor at det også bør kunne tas anleggsbidrag for investeringer i overliggende nett.

Mange av høringsinstansene støtter forslaget om krav til samlet vurdering ved tilknytning av produksjon. Det er imidlertid en del som mener det bør presiseres hva som menes med å ”ha meldt seg”. Enkelte mener også at det bør tas inn en bestemmelse som gir en økonomisk risiko for høyere anleggsbidrag for produksjon som ikke melder seg før samlet planlegging er gjennomført. Noen uttaler også at begrensingen av hvor lenge etter anlegget er utbygd en kan ta anleggsbidrag, ikke bør gjelde for produksjon.

Mange av høringsinstansene støtter forslaget om å endre anleggsbidragsbestemmelsene fra *kan-* til *skal-*bestemmelser. Mange mener dette vil medføre en mer enhetlig praksis mellom selskapene. Det er imidlertid også en del av nettselskapene som er negative til dette forslaget. De mener avgjørelsene om hvorvidt en skal ta anleggsbidrag eller ikke må

tas med utgangspunkt i lokale forhold, og derfor må være en avgjørelse som det er opp til nettselskapet å ta.

En høringsinstans ber om at det klargjøres hvordan anleggsbidragsregelverket skal anvendes i forhold til provisoriske anlegg.

En høringsinstans mener nettselskapet bør pålegges å utrede muligheter for alternative energibærere både for nye og eksisterende kunder, som alternativ til investering i nett.

2.8.3 NVEs kommentarer

NVE ser at det utsendte forslag kan ha noen konsekvenser som ikke er ønsket sett i forhold til formålet med bestemmelsen. Dette gjelder spesielt avgrensingene for hvor ”langt opp i nettet” en kan ta anleggsbidrag. Dette forholdet synliggjøres spesielt gjennom konsekvensen ved tilknytning av hytte-/boligfelt langt fra eksisterende nett.

NVE finner på bakgrunn av en vurdering av de innkomne høringsuttalelser at det kan være nødvendig å gjøre enkelte endringer i det forslag som ble sendt på høring 1. juli 2005. NVE trenger noe tid til å vurdere konsekvensene av ulike alternative utforminger av anleggsbidragsbestemmelsene og trekker derfor forslaget om nye bestemmelser når det gjelder anleggsbidrag.

NVE vil snarest mulig etter at nødvendige vurderinger er gjort, sende et nytt forslag til bestemmelser vedrørende anleggsbidrag på høring. NVE tar sikte på at dette forslaget kan sendes ut på høring tidsnok til at nye bestemmelser vedrørende anleggsbidrag kan trå i kraft 01.01.2007, dvs. fra samme tidspunkt som de nye bestemmelsene om inntektsreguleringen.

2.8.4 Endring fra det opprinnelige forslaget

Forslag til ny forskriftstekst sendes på høring.

3 Ny forskriftstekst

3.1 Endring i forskriftens kapittel 13

§ 13-5 fjerde ledd skal lyde:

Nettselskapene skal i rimelig tid før endring av tariffene trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer. Informasjonen skal inneholde en begrunnelse for tariffendringene.

3.2 Endring i forskriftens kapittel 15

Ny overskrift til kapittel 15 skal lyde:

Kapittel 15. Praktisk utforming av tariffer for utkoblbart forbruk

Ny § 15-1 skal lyde:

§ 15-1. *Om utkoblbart forbruk*

Formålet med utkoblbart forbruk er å kunne avlaste nettet ved at nettselskapet kan koble ut dette forbruket som følge av akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet, at utkoblbart forbruk kan bidra til en samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse av overføringskapasiteten, samt å stimulere til økt forbrukerfleksibilitet.

Ny § 15-2 skal lyde:

§ 15-2. *Nettselskapenes tilbud om redusert tariff til utkoblbart forbruk*

Nettselskapene skal tilby redusert tariff til alle kunder som har elkjele med brenselsfyrt reserve.

Nettselskapet kan tilby redusert tariff til annet uttak som har redusert krav til leveringspålitelighet.

Ny § 15-3 skal lyde:

§ 15-3. *Måle- og kommunikasjonsutstyr*

Alt utkoblbart forbruk skal ha installert timeregistrerende utstyr. Forbrukerne kan velge å installere utstyr for fjernutkobling. Nettselskapet kan kreve at slikt utstyr installeres for kjeler med ytelse over 25 kW.

Nettselskapet kan kreve at kostnadene til nødvendig utstyr og installasjon hos kunde dekkes av kunden. Øvrige kostnader ved måling og kommunikasjon skal dekkes av nettselskapet. For dekning av kostnader ved timemåling gjelder forskrift 11. mars 1999 nr 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester.

Ny § 15-4 skal lyde:

§ 15-4. *Utkoblingskriterier og – varighet. Varslingstid.*

Tariffene for utkoblbart forbruk skal differensieres i utkoblingskategorier avhengig av varslingstid og utkoblingsvarighet.

Antall utkoblingskategorier skal begrenses. Inndelingen i utkoblingskategorier på ett nettnivå skal så langt mulig tilpasses den inndeling som er gjort i overliggende nett.

I egen avtale mellom nettselskap og kunde skal det framgå hvilke kriterier som skal være oppfylt for at utkobling kan beordres, samt opplysninger om varslings tid og lengste tillatte utkoblingsvarighet.

Ny § 15-5 skal lyde:

§ 15-5. Anmelding

Nettselskap i distribusjons- og regionalnettene skal anmelde samlet volum utkoblbart forbruk til overliggende nett gruppert etter utkoblingskategori.

Ny § 15-6 skal lyde:

§ 15-6. Tariffering

Ved tarifferingen av utkoblbart forbruk skal det benyttes et energiledd som gjenspeiler de marginale tapskostnader. Energileddet skal tidsdifferensieres. Tidsdifferensieringen skal som et minimum være vinter dag, vinter natt/helg og sommer for sentral- og regionalnett. For distribusjonsnett skal tidsdifferensieringen være minimum sommer/vinter.

Kunder med avtale om utkoblbart forbruk, skal avregnes et fastledd. For kunder som har installert utstyr for fjernutkobling og har avtale om momentan utkobling med ubegrenset varighet skal fastleddet settes lik de kundespesifikke kostnadene. Med kundespesifikke kostnader skal her forstås de løpende kostnader til fakturering, måling, varslings etc. For kunder med avtale om lengre varslings tid og kortere utkoblingsvarighet skal fastleddet økes for å reflektere merverdien av å endre disse og eventuelt andre vilkår i avtalen om det utkoblbare forbruket.

Ny § 15-7 skal lyde:

§ 15-7. Sanksjoner

I avtale om utkoblbart forbruk, skal nettselskapene fastsette straffegebyr for de tilfeller der kunden ikke gjennomfører en utkoblingsordre.

Ny § 15-8 skal lyde:

§ 15-8. Prøveutkobling

Nettselskapene skal gjennomføre årlige prøveutkoblinger for å teste at iverksetting av utkobling, varslingsrutiner, beredskapstiltak m.v. fungerer som forutsatt. Slike prøveutkoblinger er ikke nødvendige å gjennomføre dersom det har vært reelle utkoblinger i løpet av de siste 12 måneder.

Nettselskapene skal gjøre det kjent for den enkelte kunde at det vil bli foretatt prøveutkoblinger i overensstemmelse med kontraktsfestet varslings tid.

Det skal ikke gis ordre om lengre utkoblingstid enn det som må anses nødvendig for å gi prøveutkoblingen et reelt innhold.

3.3 Endring i forskriftens kapittel 16

Ny § 16-3 skal lyde:

Inntekt fra andre tariffledd for innmating i distribusjonsnettet skal gå til dekning av kostnader i distribusjonsnettet, og skal ikke videreføres til overliggende nett.

3.4 Endring i forskriftens kapittel 17

§ 17-1 skal lyde:

Kostnadene ved produksjonsrelaterte nettanlegg skal dekkes av produsenten og ikke inngå i tariffgrunnlaget for uttak. Med produksjonsrelaterte nettanlegg menes kraftledninger og andre nettanlegg *der hovedfunksjonen er overføring av kraft fra tilknyttet produksjonsanlegg til nærmeste utvekslingspunkt i nettet.*

Når det er tilknyttet uttak direkte til produksjonsrelaterte nettanlegg kan en rimelig andel av kostnadene ved disse anleggene inngå i tariffgrunnlaget for andre tariffledd for uttak.

Andre tariffledd skal likevel ikke overstige tilsvarende tariffledd referert nærmeste tilknytningspunkt mot tilgrensede ordinære nettanlegg. Uttak fra produksjonsrelaterte nettanlegg skal avregnes energiledd jfr. §§ 14-1 og 14-2.

§ 17-2 skal lyde:

For uttak til distribusjonsnett direkte fra felles nettanlegg tilknyttet kraftverk *hvor det over året er netto innmating mot regional- eller sentralnett*, skal andre tariffledd *beregnes slik at hele gevinsten, sett i forhold til tariffen ved direkte tilknytning mot sentralnettet, tilfaller uttaket. Kostnader i nettanlegg som kun benyttes til uttak, skal dekkes av distribusjonsnettet.* Uttak skal avregnes energiledd referert tilknytningspunktet, jf. § 14-1.

Ny § 17-4a skal lyde

§ 17-4a. Tariffering av særskilte tjenester

Nettselskapet kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden. Slike tariffer skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten.

4 Høringsinstanser med uttalelser

Følgende høringsinstanser har kommet med høringsuttalelser:

Agder Energi Nett AS
Agder Energi Produksjon AS
Agder Energi Varme AS
A/L Nord-Østerdal Kraftlag
Andøy Energi AS
Arendal kommune
Aurland Energiverk AS
Aurland kommune
Bergen Energi AS
BKK Nett AS
BKK Produksjon AS
Bodø Energi AS
Buskerud Kraftnett AS
Dalane Energi Iks
Datatilsynet
EI & It Forbundet
Elverum Energiverk AS
Energi 1 Follo Røyken AS
Energibedriftenes Landsforening
Enova SF
Finansdepartementet
Finnås Kraftlag
Forbrukerombudet
Forbrukerrådet
Fortum Distribution AS
Forum For Strategisk Nettutvikling
Fosenkraft AS
Hafslund Nett AS
Hallingdal Kraftnett AS
Hammerfest Energi AS
Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH)
Haugaland Kraft AS
Helse- og omsorgsdepartementet
Indre Hardanger Kraftlag AS
Istad AS
Justis- og politidepartementet (JD)
Kommunal- og regionaldepartementet
Konkurransetilsynet
Kredittilsynet
Krødsherad kommune
KS Bedrift
Kultur- og kirke departementet
Landbruks- og matdepartementet
Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar
Luster Energiverk AS
Lyse Nett AS
Lærdal Energi AS
Meløy Energi AS

Midt Nett Buskerud AS
Moderniseringsdepartementet
Narvik Energinett AS
Neset Kraft AS
NITO
Nord Energi AS
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk FKF
Nord-Østerdal Kraftlag Andelsverk AS
Norges Bondelag
Norges Skogeierforbund
Norsk Bioenergiforening
Norsk Fjernvarme
Norsk Gartnerforbund
Norsk Hydro ASA
Norsk Petroleumsinstitutt
Norske Energikjøperes Interesseorganisasjon
Nærings- og handelsdepartementet
Odda Energi AS
Orkdal Energi AS
Prosessindustriens Landsforening
Rauland Kraftforsyningslag
Repvåg Kraftlag A/L
Ringeriks-Kraft AS
Samarbeidande kraftfylke
SFE Nett AS
Sintef Energiforskning AS
Skagerak Nett AS
Småkraftforeninga
Sogn Og Fjordane Energi AS
Sognekraft AS
Statens Landbruksforvaltning
Statkraft AS
Statnett SF
Stryn Energi AS
Suldal Elverk
Sunndal Energi Kf
Sunnfjord Energi AS
Sunnhordland Kraftlag AS
Tafjord Kraftnett AS
Tinn kommune
Trollfjord Kraft AS
Troms Kraft Nett AS
Trønderkraft AS
Tussa Nett AS
Utenriksdepartementet
VOKKS Nett AS
Årdal Energi Kf

Denne serien utgis av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Utgitt i Dokumentserien i 2005

- Nr. 1 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Eidfjordvassdraget. Flomsonekartprosjektet (20 s.)
- Nr. 2 Eirik Traae: Program for økt sikkerhet mot leirskred. Risiko for kvikkleireskred Bragernes, Drammen
Forslag til tiltak (21 s.)
- Nr. 3 Inger Sætrang: Statistikk over tariffer i regional- og distribusjonsnettet 2005 (55 s.)
- Nr. 4 Turid-Anne Drageset, Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Fjellhammarelva/Sagelva.
Flomsonekartprosjektet (26 s.)
- Nr. 5 Thomas Væringstad: Flomberegning for Valldøla. Flomsonekartprosjektet (19 s.)
- Nr. 6 Inger Sætrang: Oversikt over vedtak og utvalgte saker. Tariffer og vilkår for overføring av kraft i
2004 (s.)
- Nr. 7 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Vikja og Hopra i Sogn og Fjordane.
Flomsonekartprosjektet (16 s.)
- Nr. 8 Frode Trengereid (red.): Forslag til endring av forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (33 s.)
- Nr. 9 Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten. Forslag til endring av forskrift om økonomisk
og teknisk rapportering, m.v. Høringsdokument 1. juli 2005 (82 s.)
- Nr. 10 Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten. Høringsdokument 1. juli 2005 (45 s.)
- Nr. 11 Paul Martin Gystad (red.): Tariffer. Forslag til endring i forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om
økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer del V (35 s.)
- Nr. 12 Erik Holmqvist: Flomberegning for Oltedalselva. Flomsonekartprosjektet (19 s.)
- Nr. 13 Thomas Væringstad: Flomberegning for Mosby. Flomsonekartprosjektet (22 s.)
- Nr. 14 Stian Solvang Johansen, Erik Holmqvist: Flomberegning for Strynevassdraget
Flomsonekartprosjektet (26 s.)
- Nr. 15 Erik Holmqvist: Flomberegning for Ognaelva. Flomsonekartprosjektet (22 s.)
- Nr. 16 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Leira. Flomsonekartprosjektet (15 s.)
- Nr. 17 Arne Venjum: Om utkoblbare overføringer (49 s.)
- Nr. 18 Karstein Brekke (red.): Endringer i forskrift 30. november 2004 nr 1557 om leveringskvalitet i
kraftsystemet. Forskriftstekst og merknader til innkomne høringskommentarer (50 s.)
- Nr 19 Eva Næss Karlsen (red.): Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk
rapportering, m.v. Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten (58 s.)
- Nr 20 Paul Martin Gystad (red.): Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk
rapportering, m.v. Del V. Tariffer (27 s.)